

ΗΥ-215: Εφαρμοσμένα Μαθηματικά για Μηχανικούς
Εαρινό Εξάμηνο 2022-23

Διδάσκοντες: Γ. Στυλιανού, Γ. Καφεντζής

Λύσεις Τέταρτης Σειράς Ασκήσεων

Ημερομηνία Ανάθεσης: 7/4/2023

Ημερομηνία Παράδοσης: 25/4/2023, 16:00

Άσκηση 1 - ΓΧΑ Συστήματα Ι

(α) Είναι

$$H(f) = 1 - 8 \frac{1}{2 + j2\pi f} + 5 \frac{1}{3 + j2\pi f} = \frac{(j2\pi f)^2 + 2(j2\pi f) - 8}{(j2\pi f)^2 + 5(j2\pi f) + 6} \quad (1)$$

(β) Είναι

$$x(t) = 2 \cos(2t + 0.0396\pi) = 2 \cos\left(2\pi \frac{1}{\pi} t + 0.0396\pi\right) \quad (2)$$

Άρα σύμφωνα με τη θεωρία

$$y(t) = 2 \left| H\left(\frac{1}{\pi}\right) \right| \cos\left(2t + 0.0396\pi + \phi_H\left(\frac{1}{\pi}\right)\right) \quad (3)$$

με

$$H\left(\frac{1}{\pi}\right) = \frac{-4 + j4 - 8}{-4 + 10j + 6} = \frac{-6 + 2j}{1 + j5} = \frac{(-6 + 2j)(1 - j5)}{26} = \frac{4}{26} + j \frac{32}{26} = \frac{2}{13} + j \frac{16}{13} \quad (4)$$

οπότε

$$\left| H\left(\frac{1}{\pi}\right) \right| = \frac{1}{13} \sqrt{260} = 1.24 \quad (5)$$

$$\phi_H\left(\frac{1}{\pi}\right) = \tan^{-1} \frac{16}{2} = \tan^{-1}(8) = 0.4604\pi \quad (6)$$

Οπότε

$$y(t) = 2.48 \cos(2t + 0.5\pi) \quad (7)$$

(γ) Είναι

$$Y(f) = H(f)X(f) = \frac{(j2\pi f)^2 + 2(j2\pi f) - 8}{(j2\pi f)^2 + 5(j2\pi f) + 6} \frac{1}{j2\pi f + 4} = \frac{j2\pi f - 2}{(j2\pi f + 3)(j2\pi f + 2)} \quad (8)$$

(δ) Έχουμε

$$Y(f) = \frac{A}{j2\pi f + 3} + \frac{B}{j2\pi f + 2} \quad (9)$$

με

$$A = \frac{j2\pi f - 2}{j2\pi f + 2} \Big|_{j2\pi f = -3} = 5 \quad (10)$$

$$B = \frac{j2\pi f - 2}{j2\pi f + 3} \Big|_{j2\pi f = -2} = -4 \quad (11)$$

οπότε

$$Y(f) = 5 \frac{1}{j2\pi f + 3} - 4 \frac{1}{j2\pi f + 2} \longleftrightarrow y(t) = 5e^{-3t}u(t) - 4e^{-2t}u(t) \quad (12)$$

Άσκηση 2 - ΓΧΑ Συστήματα II

(α) Είναι

$$(j2\pi f)^2 Y(f) + 3(j2\pi f)Y(f) + 2Y(f) = 2X(f) \quad (13)$$

(β) Έχουμε

$$Y(f)((j2\pi f)^2 + j6\pi f + 2) = 2X(f) \iff H(f) = \frac{Y(f)}{X(f)} = \frac{2}{(j2\pi f)^2 + 3j2\pi f + 2} \quad (14)$$

(γ) Αναπτύσσοντας σε μερικά κλάσματα έχουμε

$$H(f) = \frac{A}{j2\pi f + 2} + \frac{B}{j2\pi f + 1} \quad (15)$$

με

$$A = \frac{2}{j2\pi f + 1} \Big|_{j2\pi f = -2} = -2 \quad (16)$$

$$B = \frac{2}{j2\pi f + 2} \Big|_{j2\pi f = -1} = 2 \quad (17)$$

Άρα

$$H(f) = -2 \frac{1}{j2\pi f + 2} + 2 \frac{1}{j2\pi f + 1} \iff h(t) = -2e^{-2t}u(t) + 2e^{-t}u(t) \quad (18)$$

Άσκηση 3 - Ιδανικά φίλτρα I

(α) Η θεμελιώδης συχνότητα ισούται με

$$f_0 = \text{ΜΚΔ}\{600, 1000, 1500\} = 100 \text{ Hz} \quad (19)$$

Άρα η περίοδος του είναι

$$T_0 = \frac{1}{f_0} = 0.01 \text{ s} \quad (20)$$

(β) Είναι

$$x(t) = 2 \cos(2\pi 600t - \pi/3) - \cos(2\pi 1000t + \pi/8) + \cos(2\pi 1500t) \quad (21)$$

$$= e^{-j\pi/3} e^{j2\pi 600t} + e^{j\pi/3} e^{-j2\pi 600t} - \left(\frac{1}{2} e^{j\pi/8} e^{j2\pi 1000t} + \frac{1}{2} e^{-j\pi/8} e^{-j2\pi 1000t} \right) + \frac{1}{2} e^{j2\pi 1500t} + \frac{1}{2} e^{-j2\pi 1500t} \quad (22)$$

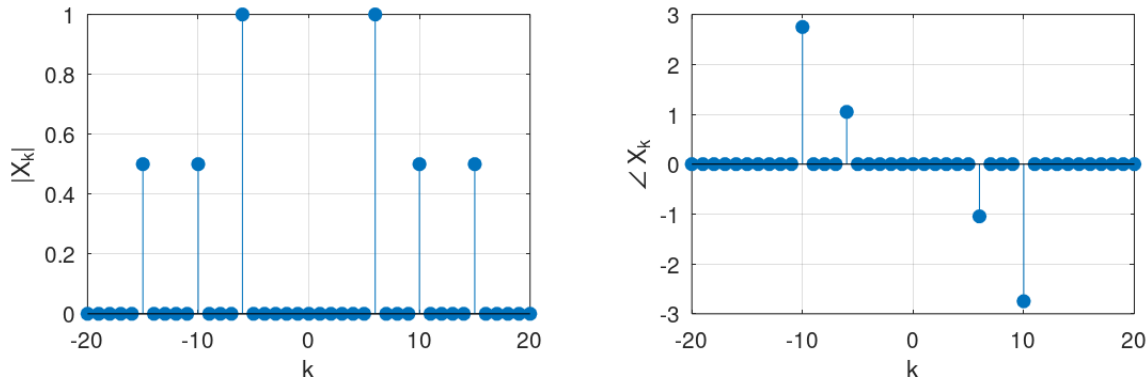
$$= e^{-j\pi/3} e^{j2\pi 600t} + e^{j\pi/3} e^{-j2\pi 600t} - \frac{1}{2} e^{j\pi/8} e^{j2\pi 1000t} - \frac{1}{2} e^{-j\pi/8} e^{-j2\pi 1000t} + \frac{1}{2} e^{j2\pi 1500t} + \frac{1}{2} e^{-j2\pi 1500t} \quad (23)$$

$$= e^{-j\pi/3} e^{j2\pi 600t} + e^{j\pi/3} e^{-j2\pi 600t} + \frac{1}{2} e^{-j7\pi/8} e^{j2\pi 1000t} + \frac{1}{2} e^{7j\pi/8} e^{-j2\pi 1000t} + \frac{1}{2} e^{j2\pi 1500t} + \frac{1}{2} e^{-j2\pi 1500t} \quad (24)$$

Τα φάσματα φαίνονται στο Σχήμα 1.

(γ) Αναγνωρίζουμε την κρουστική απόκριση ως αυτή ενός ιδανικού χαμηλοπερατού φίλτρου με συχνότητα αποκοπής $f_c = 1000 \text{ Hz}$ και μοναδιαίου πλάτους, άρα στην εξοδο θα παραμείνουν οι συχνότητες μικρότερες από 1000 Hz (χωρίς να την περιλαμβάνουν). Οπότε

$$y(t) = 2 \cos(2\pi 600t - \pi/3) \quad (25)$$

Σχήμα 1: Φάσματα Άσκησης 3.

[*] Άσκηση 4 - Ιδανικά φίλτρα II

Θα είναι

$$H(f) = F\{\cos(2\pi f_c t)\} * F\{1/\pi t\} \quad (26)$$

$$= \left(\frac{1}{2}\delta(f - f_c) + \frac{1}{2}\delta(f + f_c) \right) * F\{1/\pi t\} \quad (27)$$

Γνωρίζουμε ότι

$$\text{sgn}(t) \longleftrightarrow \frac{1}{j\pi f} \quad (28)$$

οπότε από την ιδιότητα της δυικότητας

$$\frac{1}{j\pi t} \longleftrightarrow \text{sgn}(-f) = -\text{sgn}(f) \quad (29)$$

λόγω περιττότητας της συνάρτησης προσήμου. Επίσης

$$\frac{1}{\pi t} \longleftrightarrow -j\text{sgn}(f) \quad (30)$$

Έτσι, από την εξίσωση (27) συνεχίζουμε και

$$H(f) = -\frac{j}{2}\text{sgn}(f - f_c) - \frac{j}{2}\text{sgn}(f + f_c) \quad (31)$$

Άσκηση 5 - Ειδικές κατηγορίες συστημάτων

(α) Είναι

$$\frac{d}{dt}y(t) + y(t) = \frac{d}{dt}x(t) - x(t) \longleftrightarrow j2\pi fY(f) + Y(f) = j2\pi fX(f) - X(f) \quad (32)$$

$$Y(f)(j2\pi f + 1) = X(f)(j2\pi f - 1) \quad (33)$$

$$\frac{Y(f)}{X(f)} = H(f) = \frac{j2\pi f - 1}{j2\pi f + 1} \quad (34)$$

Το μέτρο της απόκρισης σε συχνότητα είναι

$$|H(f)| = \frac{|j2\pi f - 1|}{|j2\pi f + 1|} = \frac{\sqrt{4\pi^2 f^2 + 1}}{\sqrt{4\pi^2 f^2 + 1}} = 1, \quad \forall f \quad (35)$$

ενώ για τη φάση πρέπει να γράψουμε το $H(f)$ ως

$$H(f) = \frac{j2\pi f - 1}{j2\pi f + 1} \quad (36)$$

$$= \frac{-(1 - j2\pi f)(1 - j2\pi f)}{|1 + j2\pi f|^2} \quad (37)$$

$$= \frac{4\pi^2 f^2 - 1}{1 + 4\pi^2 f^2} + j \frac{4\pi f}{1 + 4\pi^2 f^2} \quad (38)$$

οπότε

$$\theta_h(f) = \tan^{-1} \frac{\Im\{H(f)\}}{\Re\{H(f)\}} = \tan^{-1} \frac{4\pi f}{4\pi^2 f^2 - 1} \quad (39)$$

(β) Είναι

$$H(f) = j2\pi f \frac{1}{1 + j2\pi f} - \frac{1}{j2\pi f + 1} \longleftrightarrow h(t) = \frac{d}{dt} e^{-t} u(t) - e^{-t} u(t) \quad (40)$$

$$= -e^{-t} u(t) + e^{-t} \delta(t) - e^{-t} u(t) \quad (41)$$

$$= \delta(t) - 2e^{-t} u(t) \quad (42)$$